

► 12 Febrero, 2019

Jordi Fulla reivindica la pràctica pictòrica per invocar el rastre d'allò que es manifesta subtilment o que ha deixat d'existir en una exposició a Can Framis

Pintura del llindar

Maria Palau
BARCELONA

Celístia no és una paraula d'ús corrent. I això que invoca un fenomen meravellós: la claror dels estels. L'artista Jordi Fulla va caçar aquest mot gairebé secret d'un poemari que Lluís Calvo li va escriure després d'haver penetrat en el seu últim projecte. Li va agradar tant la seva sonoritat celestial com el seu significat màgic. I se l'ha apropiat per al títol de l'exposició que presenta al museu Can Framis de Barcelona. Res forçat: celístia té molt a veure amb el sentit profund del seu art, que trepitja el terreny de les coses que ens corren per tot el que tenen d'inescrutable, d'eteri i de fràgil, com la llum vaporosa que emanen les estrelles quan ja han deixat d'existir.

Llindar, en canvi, és una paraula que ens és molt més familiar. Al llindar tampoc hi ha veritats absolutes. Pertany al territori de l'ignot i de l'indòmit, entre el dins i el fora, entre dos mons aparentment oposats fins als quals Fulla ha arrossegat aquesta aventura artística que, després d'haver fet ruta per diferents espais del país sota l'empay de la Fundació Vila Casas i de la comissària Natàlia Chocarro, culmina el seu trajecte a la capital catalana.

Fulla, amb 'La pell de l'amnèsia', al Museu Can Framis de la Fundació Vila Casas ■ JUANMA RAMOS

Un final relatiu, ja que la mostra s'anirà reactivant amb activitats, com ara una prometedora *performance*. Però encara més i tot, *Llindar i celístia* (fins al 16 de juny) té un inici incert. Pràcticament perseguix l'artista des dels alhors de la seva trajectòria.

Si és que té un principi, l'hem de trobar fa tres dècades, quan el jove artista va recórrer el territori català per complir un encàrrec de l'Institut Cartogràfic. Els detalls de la comanda són el de menys per entendre la imatge que Fulla

va retenir: un paisatge rural trufat de cabanes de pedra seca. Aquests refugis avui marcats de silenci i de solitud, però que continuen supurant una humanitat ancestral, han estat l'estímul creatiu per gestar una sèrie d'obres de naturalesa *a priori* diversa (escultures, instal·lacions...) però que, al cap i a la fi, són pintures.

"La seva mirada sempre és pictòrica", sosté Chocarro. Va bé estar-ne avisats per enfrontar-se als treballs que, a una certa distància, ens fa l'efecte

que són fotografies documentals (i no són ni una cosa ni l'altra). Són pintures que reproduïxen mimèticament l'arquitectura d'aquestes barraques. Copiar-les "com un mantra" va ser el moment zero d'un procés amb el qual Fulla cercava "el buit mental", un estat de concentració que no sabia on el portaria. "Es quan deixes de pensar en el que estàs fent que penses en altres coses", indica. Coses que s'encavalquen amb els pòsits que han anat deixant les experiències de la seva

carrera: la valenta decisió de trencar amb el canó monolític i gairebé inqüestionable de la pintura informalista que va prendre després de viatjar a París, el nou món que se li va obrir en conèixer el Japó sense necessitat, com fan la majoria, de replicar-ne la seva cultura de manera sintètica...

De cabanes en va construir/pintar una quarantena (a l'exposició n'hi ha nou) per comprendre les raons ocultes de la seva estructura, pedra a pedra, i, sobretot, per situar-se en

el límit de les seves portes precàries. És a dir, en el no-res. Aquests forats negres han acabat agafant dimensió escultòrica en unes peces eminentment de matèria pictòrica (de nou, cal estar al cas: no són escultures) que, confrontats en miralls, cerquen l'empatia de l'espectador.

L'espectador s'integra com una substància artística més en aquesta exposició. També ell és pintura. En uns temps en què el mite romàntic de l'artista isolat ha perdut tota raó de ser, Fulla ha compartit les seves idees amb altres agents creatius. Amb l'escriptor Lluís Calvo, l'assaig i el poemari que conformaran el catàleg de la mostra (s'editarà en breu). La seva celístia també s'ha fet de la llum d'una desena d'artistes i activistes de la cultura, com ara Vicenç Altaïó, Vicenç Viaplana o Joaquim Chanco, que s'han involucrat en la creació de la preciosa instal·lació *Línies de gra*: una estora de milers de llavors de blat que han col·locat pacientment per torns durant deu dies al terra d'una de les sales de Can Framis. "És una obra feta de vibracions personals", diu l'artista. Una altra pell protectora com la de les atàviques pedres de les cabanes. Pells que no separen, sinó que uneixen. I sí, això també és pintura. ■